

Shrnutí:

Článek je systematickou analýzou právní úpravy vzniku politických stran, tak jak ji obsahuje zák. č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů. Naše právní úprava vychází z tzv. registračního principu, podle něhož, při splnění zákonných podmínek musí být politická strana zaregistrována, a tím povolena. Samotný proces registrace je rozdělen do dvou fází, v první jsou posuzovány především formální požadavky na stanovy nutné k jejich vzniku (§ 6-7), ve druhé jsou zkoumány obsahové náležitosti stanov (§ 8). Detailně jsou zkoumány podmínky pro odmítnutí registrace, které má být ultima ratio. Pozornost je věnována garancím realizace práva na zakládání stran, které zákon stanoví v podobě presumpce souhlasu v případě nečinnosti Ministerstva vnitra a možnosti soudního přezkumu jeho rozhodnutí. Argumentováno je, proč by měly tento přezkum činit správní soudy, třebaže zákon svěřuje působnost při odmítnutí registrace Nejvyššímu soudu. Vysvětlena je i funkce rejstříku stran a hnutí a postup při změně stanov strany.

Legal regulation of the establishment of political parties – summary:

The article is a systematic analysis of the legal regulation of the establishment of political parties, as contained in Act. No. 424/1991 Coll., on association in political parties and political movements, as amended. Our legislation is based on the so-called registration principle, according to which, upon meeting the legal conditions, a political party must be registered and thus authorized. The registration process itself is divided into two phases, in the first the formal requirements for the articles of association necessary for their creation are assessed (§ 6-7), in the second the content requirements of the articles of association are examined (§ 8). The conditions for refusal of registration, which is supposed to be the ultima ratio, are examined in detail. Attention is paid to the guarantees of the realization of the right to establish parties, which the law stipulates in the form of a presumption of consent in the event of inaction by the Ministry of the Interior and the possibility of a judicial review of its decision. It is argued why this review should be carried out by the administrative courts, although the law confers jurisdiction over refusal of registration to the Supreme Court. The function of the register of parties and movements and the procedure for changing party statutes are also explained.